

Program

UCSF FORSKERKURSUS For Sundhedsfaglige Professionsbachelorer

2011-2012

PROGRAM FOR UCSF FORSKERKURSUS 2011-2012

MODUL 1: Introduktion til klinisk forskning og forskningslitteratur (okt-nov 2011)

25. oktober 2011: Introduktion til klinisk forskning og publiceringspraksis

v/Julie Midtgaard (JM) og Mary Jarden (MJ)

08.30-12.00 (Plenum)

Velkomst: Gennemgang af program og retningslinier samt inddeling i og oplysning om vejledningsgrupper. Herefter taler kursisterne sammen to og to (i ca. 10 minutter) og præsenterer hinanden parvis i plenum (ca. 5 minutter pr. par).

Oplæg (JM): Hvad er forskning? Hvad er forskningsbaseret viden, og hvordan adskiller forskning sig fra kvalitetssikring og dokumentation? Introduktion til videnskabelig metode, herunder introduktion til forskningsprocessen og publiceringspraksis i klinisk sundhedsvidenskabelig forskning.

Introduktion til dagens gruppearbejde: Præsentation af øvelse og inddeling i fire undervisningsgrupper fordelt således, at to-tre vejledningsgrupper går sammen – altså 10-14 kursister i hver gruppe.

12.00-14.00 (Gruppearbejde – frokostpause inkluderet) (Fire grupper)

Præsentation af klinisk problemstilling: Kursisterne præsenterer enkeltvis gruppen for den kliniske problemstilling, som de hver især har 'medbragt' (formuleret på deres ansøgningsskema), og som de forventer at arbejde med igennem kurset og i den afsluttende opgave. Gruppen skal i fællesskab formulere og nedskrive en eller flere sætninger eller forskningsspørgsmål, som opsummerer eller konkluderer på, hvad det er, der – på baggrund af de præsenterede kliniske problemstillinger - savnes viden om. Disse sætninger/spørgsmål medbringes i plenum, hvor de noteres på tavlen.

14.00-15.30 (Plenum)

Opsamling på dagens gruppearbejde (JM og MJ) og oplæg (MJ): De enkelte gruppers sætninger/forskningsspørgsmål præsenteres (læses) op af en eller flere repræsentanter for gruppen. På denne baggrund introduceres kursisterne til PICO-modellen/-strukturen, som grundlag for formulering af et fokuseret klinisk spørgsmål. Herefter introduceres undervisning i systematisk litteratursøgning, som afvikles i uge 44 og 45. Endelig introduceres 'hjemmeopgave' til den 15. november.

Hjemmeopgave/praktisk øvelse til den 15. november: Med reference til formiddagens undervisning, og de sætninger/forskningsspørgsmål, som blev formuleret i dagens gruppearbejde, skal kursisterne enkeltvis formulere og skrive ned i punktform (2-5 punkter), hvad de mener at vide i forvejen om den problemstilling, som de er optaget af. Denne viden kan have form af antagelser og/eller hypoteser, forventninger eller fordomme (forforståelse) vedr. den kliniske problemstilling, som ønskes belyst.

Uge 44-45 (den 31.10, 1.11, 7.11 og 8.11): Systematisk litteratursøgning

v/Anders Larsen og JM/MJ

Kursisterne inddeles i mindre hold på 11 (vejledningsgrupper forsøges holdt samlet), og hvert hold modtager en hel dags (09.00-16.00) kombineret undervisning og øvelser i systematisk litteratursøgning. Fordeling af pladser er valgt på forhånd af kursuslederne, men kursisterne kan vælge at bytte indbyrdes efter behov.

15. november 2011: Introduktion til kliniske forskningsdesigns

v/Julie Midtgaard (JM)

08.30-12.00 (Plenum)

Oplæg: Kort repetition af forskningsprocessen og introduktion til forskellige typer af forskningsspørgsmål og tilhørende kliniske forskningsdesign - det eksperimentelle (herunder det randomiserede forsøg), det deskriptive, og det eksplorative og kvalitative forskningsdesign.

Introduktion til dagens gruppearbejde: Kursisterne introduceres for metoden 'reflekterende team', som de skal benytte denne og næste undervisningsgang på Modul 1 i forbindelse med gruppearbejde. Derudover gøres gældende, at

grupperarbejdet som udgangspunkt omhandler den hjemmeopgave, som kursisterne har udført siden sidste undervisningsgang.

12.00-14.00 (Gruppearbejde – frokostpause inkluderet) (Seks-otte grupper)

Drøftelse af hypoteser/forforståelse - opsamling på hjemmeopgave: Via metoden 'reflekterende team' interviewer kursisterne på skift hinanden omkring de hypoteser og/eller forforståelse, som den enkelte har formuleret hjemmefra, og som tager udgangspunkt i de sætninger/forskningsspørgsmål, som gruppen formulerede ved forrige undervisningsgang. De studerende interviewer hinanden i ca. 10-15 min. afbrudt af 'højlydt' refleksion fra de øvrige i teamet. Når 'teamet', som er observatører på interviewet, reflekterer højt, tager den kursist som bliver interviewet noter til eget brug.

14.00-15.30 (Plenum)

Opsamling på gruppearbejde: De enkelte grupper giver en tilbagemelding på gruppearbejdet og på anvendeligheden af metoden 'reflekterende team'.

Oplæg: Der foretages opsamling på de afviklede kursusdage i litteratursøgning, herunder huskereglene og gode råd ifm litteratursøgning. Herefter gennemgås hjemmeopgave/praktisk øvelse til den 29. november.

Hjemmeopgave/praktisk øvelse til den 29. november: Kursisten skal foretage en eller flere litteratursøgninger i PubMed og udvælge en artikel, som læses til næste undervisningsgang. I forbindelse med øvelsen skal kursisten notere: (1) søge-streng og hits, (2) begrundelse for valg af artikel, (3) artiklens/undersøgelsens design, (4) ny viden opnået ved at læse artiklen, og (5) et eller flere ukendte ord eller begreber (med tilhørende) forklaring. Kursisten medbringer udvalgt artikel og sine noter til gruppearbejde i forbindelse med næste undervisningsgang, den 29. november.

29. november 2011: Introduktion til kritisk læsning af videnskabelige artikler

v/ Mary Jarden (MJ)

08.30-12.00 (Plenum)

Oplæg: De forskellige og mest gængse forskningsdesigns repeteres og kursisterne introduceres til metoder til kritisk litteraturlæsning, herunder gennemgang af kritiske spørgsmål, som kan stilles til en undersøgelse afhængig af design.

Introduktion til dagens gruppearbejde: Kursisterne gen-introduceres for metoden 'reflekterende team', som de skal benytte i forbindelse med dagens gruppearbejde, og dagens øvelse gennemgås.

12.00-14.00 (Gruppearbejde – frokostpause inkluderet) (Seks-otte grupper)

Præsentation af artikel/undersøgelse - opsamling på hjemmeopgave: Via metoden 'reflekterende team' interviewer kursisterne på skift hinanden omkring den artikel/undersøgelse, som den enkelte har søgt og udvalgt hjemmefra. Interviewet tager afsæt i spørgsmål vedr. (1) anvendt søge-streng og hits, (2) begrundelse for valg af artikel, (3) artiklens/undersøgelsens design, (4) ny viden opnået ved at læse artiklen, og (5) et eller flere ukendte ord eller begreber (med tilhørende) forklaring, og den kursist, som interviewes tager afsæt i sine noter. Gruppen samler og laver en liste med de ukendte ord eller begreber, som kursisterne er stødt på enkeltvis ifm hjemmeopgaven og formulerer i fællesskab et eller flere kritiske eller nysgerrige spørgsmål til de – i artiklerne - anvendte metoder. Listen med nye ord/begreber og spørgsmål medbringes i plenum.

14.00-15.30 (Plenum)

Opsamling på gruppearbejde: De enkelte grupper præsenterer udvalgte nye ord/begreber, som samles i UCSF For-skervokabularium samt redegør for udvalgt(e) kritiske og nysgerrige spørgsmål til forskningsmetode.

Oplæg: Kursisterne introduceres til arbejdsformen 'Journal Club'. Herefter gennemgås hjemmeopgave/praktisk øvelse til den 10. januar. Dagen afsluttes med skriftlig og mundtlig evaluering af Modul 1 (de første fire undervisningsgange) og introduktion til Modul 2.

Hjemmeopgave/praktisk øvelse til den 10. januar: Kursisterne har fået udleveret en videnskabelig artikel (udvalgt af UCSF vejlederne) omhandlende en undersøgelse relateret til eget speciale. Kursisterne får udleveret forskellige artikler – dog er de udleverede artikler ens i undervisningsgrupperne og alle indenfor samme metode (idet de ligger til grund også for gruppearbejdet ved 1. undervisningsgang i Modul 2, hvor emnet er objektiv måling af sundhed og fysisk funktion/formåen). Kursisterne læser artiklen og inviterer kolleger i egen klinik til Journal Club. Sammen med udsendelse af invitation fremsender kursisten den videnskabelige artikel. Kursisten får til ansvar at facilitere interkollegial kritisk gennemgang af den valgte artikel. På baggrund af Journal Club deltagerens diskussion af artiklen, skal kursisten i punktform notere, hvilken ny viden (faglig og/eller metodisk), som artiklen har affødt, samt hvilke forskningsspørgsmål og/eller undersøgelser artiklen inspirerer til. Disse notater medbringer kursisten til 1. undervisningsgang på Modul 2, den 10. januar.

MODUL 2: Dataindsamlings- og analysemetoder (januar-februar 2012)

10. januar 2012: Introduktion til kvantitative, objektive fysiologiske outcomes

v/ Jesper Frank Christensen (JFC), Betina Lund-Nielsen (BLN), og Jacob Uth (JU) (JM stand-by)

08.30-12.00 (Plenum)

Velkomst (JM): Kort velkomst og introduktion til Modul 2 samt introduktion af dagens oplægsholdere og gruppearbejde.

Oplæg

JFC

8.45-10.30: Introduktion til basal (bio)statistik (JFC) med inddragelse af eksempler (evt. en eller flere tabeller fra artikler), der præsenterer resultater af objektive sundhedsparametre og/eller biomarkører.

JU

10.30-11.15: Præsentation af egen forskning med hovedvægt på metoder til objektiv måling og analyse af fysisk formåen.

BLN

11.15-12.00: Præsentation af egen forskning med hovedvægt på objektiv måling af sårheling.

12.00-14.00 (Gruppearbejde – frokostpause inkluderet) (Fire grupper)

Journal Club - opsamling på hjemmeopgave: Kursisterne Grupperne afholder Journal Club på basis af de artikler, som grupperne har fået udleveret af deres vejledere, og som de enkeltvis har diskuteret med kolleger i egen klinik. Da kursisterne har fået udleveret forskellige artikler på tværs af vejledningsgrupper, og hver arbejdsgruppe er sammensat af to vejledningsgrupper, vil dagens Journal Club omfatte gennemgang af to artikler. Som ved tidligere gruppearbejder, skal kursisterne formulere og notere kritiske og/eller nysgerrige spørgsmål til de(n) – i artiklerne - anvendte metode(r) og medbringe disse i plenum. Desuden noteres nye og hidtil ukendte ord/begreber.

14.00-15.30 (Plenum)

Opsamling på gruppearbejde: De enkelte grupper præsenterer de noterede kritiske og nysgerrige spørgsmål til forskningsmetode samt de udvalgte nye ord/begreber, som samles i UCSF Forskervokabularium. Oplægsholderne varetager besvarelse og diskussion af de fremførte spørgsmål og kritiske kommentarer.

Hjemmeopgave til den 24. januar (introduceres af JM): Kursisterne har fået udleveret en ny videnskabelig artikel (udvalgt af UCSF vejlederne) omhandlende en undersøgelse baseret på patient-rapporterede outcomes indenfor eget speciale (de udleverede artikler er forskellige afhængig af speciale men ens i vejledningsgrupperne). Kursisterne læser artiklen og formulerer 2-5 punkter vedrørende hvilken ny viden (faglig og/eller metodisk), som artiklen har affødt, samt 2-5 kritiske spørgsmål til den anvendte metode samt hvilke nye undersøgelser artiklen inspirerer til. Disse noter medbringer kursisten til 2. undervisningsgang på Modul 2, den 24. januar.

24. januar 2012: Introduktion til kvantitative patientrapporterede outcomes

v/ Tom Møller (TM), Christina Andersen (CIA) og Morten Quist (MQ) (MJ stand-by)

08.30-12.00 (Plenum)

Velkomst (MJ): Kort velkomst og introduktion til dagens oplægsholdere og gruppearbejde.

Oplæg

TM

8.45-10.30: Introduktion til brug og analyse af (standardiserede) spørgeskemaer (evt. med hovedvægt på SF-36 og HADS) og gerne med inddragelse af eksempler - evt. en eller flere tabeller fra artikler, der præsenterer resultater af patientrapporterede outcomes indsamlet vha af standardiserede spørgeskemaer.

MQ

10.30-11.15: Præsentation af egen forskning med hovedvægt på metoder til måling af livskvalitet, selvoplevet anstrengelse, ect..

CIA

11.15-12.00:

Præsentation af egen forskning med hovedvægt på metoder til måling af træthed og smerter (bivirkninger).

12.00-14.00 (Gruppearbejde – frokostpause inkluderet) (Fire grupper)

Journal Club - opsamling på hjemmeopgave: Grupperne afholder Journal Club på basis af de artikler, som kursisterne har fået udleveret af deres UCSF vejleder. Som ved tidligere gruppearbejder, skal kursisterne formulere og notere kritiske og/eller nysgerrige spørgsmål til de(n) – i artiklerne - anvendte metode(r) og medbringe disse i plenum. Desuden noteres nye og hidtil ukendte ord/begreber.

14.00-15.30 (Plenum)

Opsamling på gruppearbejde: De enkelte grupper præsenterer de noterede kritiske og nysgerrige spørgsmål til forskningsmetode samt de udvalgte nye ord/begreber, som samles i UCSF Forskervokabularium. Oplægsholderne varetager besvarelse og diskussion af de fremførte spørgsmål og kritiske kommentarer.

Hjemmeopgave til den 7. februar (introduceres af MJ): Kursisterne har fået udleveret en ny videnskabelig artikel (udvalgt af UCSF vejlederne) omhandlende en undersøgelse baseret på en eller flere kvalitative metoder indenfor eget speciale (de udleverede artikler er forskellige afhængig af speciale men ens i vejledningsgrupperne). Kursisterne læser artiklen og formulerer 2-5 punkter vedrørende hvilken ny viden (faglig og/eller metodisk), som artiklen har affødt, samt 2-5 kritiske spørgsmål til den anvendte metode samt hvilke nye undersøgelser artiklen inspirerer til. Disse noter medbringer kursisten til 3. undervisningsgang på Modul 2, den 7. februar.

7. februar 2012: Introduktion til kvalitativ metode

v/Ingrid Egerod (IE), Hanne Bækgaard (HB) og Betina Lund-Nielsen (BLN) (JM stand-by)

08.30-12.00 (Plenum)

Velkomst (JM): Kort velkomst og introduktion til dagens oplægsholdere og gruppearbejde.

Oplæg

IE

8.45-10.30: Introduktion til kvalitativ forskning (metoder til beskrivelse af patientoplevelser, holdninger og adfærd), herunder overblik over interviewtyper og observationsmetoder samt forskellige typer kvalitativ dataanalyse.

HB

10.30-11.15: Præsentation af egen forskning med hovedvægt på metoder til beskrivelse og analyse af forældre/børn og livstruende sygdom.

BLN

11.15-12.00:

Præsentation af egen forskning med hovedvægt på metoder til beskrivelse og analyse af patientoplevelser og livstruende sygdom.

12.00-14.00 (Gruppearbejde – frokostpause inkluderet) (Fire grupper)

Journal Club - opsamling på hjemmeopgave: Grupperne afholder Journal Club på basis af de artikler, som kursisterne har fået udleveret af deres vejleder. Som ved tidligere gruppearbejder, skal kursisterne formulere og notere kritiske og/eller nysgerrige spørgsmål til de(n) – i artiklerne - anvendte metode(r) og medbringe disse i plenum. Desuden noteres nye og hidtil ukendte ord/begreber.

14.00-15.30 (Plenum)

Opsamling på gruppearbejde: De enkelte grupper præsenterer de noterede kritiske og nysgerrige spørgsmål til forskningsmetode samt de udvalgte nye ord/begreber, som samles i UCSF Forskervokabularium. Oplægsholderne varetager besvarelse og diskussion af de fremførte spørgsmål og kritiske kommentarer.

Oplæg: Opsummering af gennemgåede kvantitative og kvalitative dataindsamlings- og analysemetoder. Herefter introduceres/repeteres evidensniveauer (evidenshierarkiet) i relation til de forskellige forskningsdesign. Dagen afsluttes med gennemgang af hjemmeopgave/praktisk øvelse til den 6. marts. Herefter skriftlig og mundtlig evaluering af Modul 2 samt introduktion af Modul 3 ved JM.

Hjemmeopgave til den 6. marts (introduceres af JM): Med afsæt i kursistens selvvalgte kliniske problemstilling, skal kursisten foretage endelig afgrænsning af et eller forskningsspørgsmål, som ligger til grund for udfærdigelse af den afsluttende rapport. På denne baggrund foretager kursisten yderligere en eller flere litteratursøgninger i pubmed og udvælger 5-10 artikler, som påtænkes at kunne indgå i den afsluttende rapport. I denne forbindelse skal kursisten i skemaform notere artiklernes design, population, anvendte metoder, resultater og evidensniveau. Kursisten skal derudover formulere en eller flere overvejelser i forhold til, om de valgte artikler reflekterer gældende praksis/kliniske retningslinjer indenfor området. Kursisten medbringer skema og overvejelser til gruppearbejde i forbindelse med 1. undervisningsgang i Modul 3, den 6. marts.

MODUL 3: Evidensbaseret praksis og kliniske retningslinjer (marts-april 2012)

6. marts 2012: Introduktion til evidensbaseret praksis og udvikling af kliniske retningslinjer v/ Ingrid Egerod (IE) og Dorthe Overgaard (DO) (MJ stand-by)

08.30-12.00 (Plenum)

Velkomst (MJ): Kort velkomst og introduktion til dagens oplægsholdere og gruppearbejde.

Oplæg

IE

8.45-10.30: Introduktion til evidensbaseret praksis.

DO

10.45-12.00: Introduktion til udvikling af kliniske retningslinjer.

12.00-14.00 (Gruppearbejde – frokostpause inkluderet) (Seks-otte grupper)

Litteraturoversigt og overvejelser om evidens: Ved hjælp af metoden reflekterende team (introduceret og anvendt på Modul 1) interviewer kursisterne hinanden ift egen problemstilling og medbragt litteraturoversigt i skemaform samt overvejelser over gældende klinisk praksis indenfor området. Gruppen formulerer i fællesskab et eller flere kritiske eller nysgerrige spørgsmål til de – i artiklerne - anvendte metoder og tilhørende grad af evidens. Spørgsmålene medbringes i plenum

14.00-15.30 (Plenum)

Opsamling på gruppearbejde og oplæg: De enkelte grupper præsenterer de noterede kritiske og nysgerrige spørgsmål vedr. evidens og evidensbaseret praksis. Oplægsholderne varetager besvarelse og diskussion af de fremførte spørgsmål og kritiske kommentarer. Kursisterne introduceres til AGREE-instrumentet i forbindelse med vurdering af kvaliteten af kliniske retningslinjer.

Hjemmeopgave til den 20. marts (introduceres af MJ): Med afsæt i kursistens selvvalgte kliniske problemstilling, skal kursisten foretage en eftersøgning af gældende kliniske retningslinjer. Såfremt der ikke eksisterer kliniske retningslinjer indenfor området, søges i sammenlignelige kliniske områder. Kursisten skal læse og forholde sig kritisk til hvilken evidens, der ligger til grund for de pågældende retningslinjer og på den baggrund notere 2-5 kritiske synspunkter og/eller spørgsmål, som ønskes belyst yderligere og/eller opdateret. Kursisten medbringer (på)gældende retningslinjer og overvejelser til gruppearbejde i forbindelse med 2. undervisningsgang på Modul 3 den 20. marts.

Den 20. marts 2012: Vurdering af kliniske retningslinjer

v/ Tom Møller (TM) og Dorthe Overgaard (DO) (JM stand-by)

08.30-12.00 (Plenum)

Velkomst (JM): Kort velkomst og introduktion til dagens oplægsholdere og gruppearbejde.

Oplæg

TM og DO

8.45-12.00: Introduktion til vurdering af kliniske retningslinjer.

12.00-14.00 (Gruppearbejde – frokostpause inkluderet) (seks-otte grupper)

Kritisk gennemgang af eksisterende kliniske retningslinjer: Ved hjælp af metoden reflekterende team (introduceret og anvendt på Modul 1) interviewer kursisterne hinanden ift fundne kliniske retningslinjer samt medbragte kritiske overvejelser over samme. Gruppen formulerer i fællesskab et eller flere kritiske eller nysgerrige spørgsmål til den – i de gennemgåede kliniske retningslinjer - anvendte viden og behov for evt. revision. Spørgsmålene medbringes i plenum.

14.00-15.30 (Plenum)

Opsamling på gruppearbejde: De enkelte grupper præsenterer de noterede kritiske og nysgerrige spørgsmål. Oplægsholderne varetager besvarelse og diskussion af de fremførte spørgsmål og kritiske kommentarer.

Hjemmeopgave til den 17. april (sidste undervisningsgang) (introduceres af JM): Kursisterne har i den foregående periode arbejdet med deres afsluttende rapport. Til sidste undervisningsgang den 17. april bedes den studerende om specifikt at udtænke ideer til fremtidig forskning (målsætning for forskningsaktiviteter i egen klinik) samt evt. kliniske implikationer, som er fremkommet på baggrund af litteraturgennemgang indenfor eget arbejdsområde (og som under alle omstændigheder skal indgå i den afsluttende rapport om emnet). Kursisten noterer sine ideer og målsætning for

fremtidig forskning og evt. kliniske implikationer i punktform og medbringer disse til sidste undervisningsgang, den 17. april.

23. marts 2012: Deadline for aflevering af afsluttende skriftlig rapport

Kursisterne afleverer (elektronisk) deres afsluttende skriftlige rapport (ét dokument, PDF), som herefter læses og bedømmes af vejleder og ekstern censor. Karakter og skriftlig tilbagemelding (1/3 side) forventes (elektronisk) senest 16. april 2012.

17. april 2012: Fremtidig forskning og videreuddannelse

v/ Julie Midtgaard (JM), Mary Jarden (MJ), Lis Adamsen (LA), Katrine Bjerre Løppenthin (KBL), Jacob Uth (JU), Kristina Thygesen (KT) og repræsentanter (forskningsledere) fra hospitalerne i Regionen

08.30-12.00 (Plenum)

Velkomst (JM og MJ): Kort velkomst og introduktion til dagens oplægsholdere/forelæsere.

Oplæg

LA

8.45-9.30: Karriereveje og forskningsmuligheder for sundhedsfaglige professionsbachelor

KBL

9.45-10.30: Sygeplejerske fra forskerkursus til ph.d. studie

JU

10.45-11.30: Fysioterapeut fra forskerkursus til ph.d. studie

11.30-12.15: Frokost

KT

12.15-12.45: Sygeplejerske 'på vej' ind i forskningen

Repræsentanter (forskningsledere) fra hospitalerne i Regionen + JM/MJ

12.45-13.30: Muligheder for sundhedsfaglig forskning og vejledning på hospitalerne og i UCSF

13.30-14.30 (Gruppearbejde) (Seks-otte grupper)

Gennemgang af ideer til fremtidig forskning og kliniske implikationer: Ved hjælp af metoden reflekterende team (introduceret og anvendt på Modul 1) interviewer kursisterne hinanden ift de ideer og målsætninger for fremtidig forskning samt kliniske retningslinjer, som kursisterne har beskrevet i deres projekt og medbragt i punktform. Gruppen formulerer i fællesskab en eller flere ideer og/eller initiativer til forskningsunderstøttende praksis eller deciderede forskningsprojekter, som påtænkes forfulgt i egen klinik og på tværs af de enkelte hospitaler. Ideer og initiativer medbringes i plenum.

14.30-15.30 (Plenum)

Opsamling på gruppearbejde: De enkelte grupper præsenterer noterede ideer og initiativer, som drøftes i plenum.

Evaluerings og afrunding: Kursisterne taler sammen i mindre grupper og formulerer 1-3 væsentlige erfaringer og/eller læringspunkter/-sætninger, som de tager med sig fra kurset. Disse drøftes i plenum, og der foretages endelig skriftlig og mundtlig evaluering af det samlede kursus. Som oplæg til en sidste øvelse/hjemmeopgave, opfordres kursisterne til at træffe aftale om præsentation af afsluttende rapport i egen klinik!

Fælles afslutning (dimission!) på café i nærområdet, med overrækkelse af eksamensbeviser!